

_____ (vārds) _____ (uzvārds)

1. pārbaudes darbs latviešu valodā 10. klasei**Valodas funkcijas. Valoda kā sistēma. Interpunkcija. Ortogrāfija. Vārda sastāvs****1. uzdevums.**

Aizpildi tukšās vietas ar iederīgu informāciju un nosvīturo nepareizo par valodu un tās funkcijām!

1. Valodnieciskos avotos tiek minētas vairāk nekā ___ valodas funkcijas, no kurām nozīmīgākās ir ___ (*cik, kādas?*):

2. Valodas prasme cilvēkam nav/ir iedzimta. Mini piemēru, kas to apstiprina!

2. uzdevums.

Izskaidro, kurai valodas funkcijai atbilst dotie piemēri!

Piemērs	Funkcija	Izskaidrojums
1. Telefona saruna par gaidāmo pasākumu.		
2. Politika pirmsvēlēšanu uzruna vēlētājiem.		
3. Kaut lapas dzeltēja un sarka Un vēsāks kļuva debess jums – Pie klusā Arkādijas parka Bij skaistas satikšanās mums. (Jānis Ziemeļnieks)		
4. Napoleona uzmundrinājums karavīriem pirms Vaterlo kaujas.		

(uzvārds)

3. uzdevums.

4. uzdevums.

5. uzdevums.

Valodas līmeņa nr.	Valodas vienības	Valodas līmeņa nr.	Valodas līmeņi
	Teikums	1.	Sintakses
	Vārdforma	2.	Morfoloģijas
	Vārdu savienojums	3.	Fonētikas
	Morfēma jeb ...		

	(vārds)	(uzvārds)
	Fonēma jeb ...	
	Teksts	

6. uzdevums.**Sadali vārdus morfēmās ar defisēm un pasvītrojumiem!**

izveidots –	pārvērtēja –
visgudrākajam –	savienojums –
vārddarināšana –	izteiksmīgs –
sastāvdaļām –	

7. uzdevums.**1. Saliec pieturzīmes tekstā “Valodas kultūra”!****2. Ieraksti 1.–6. teikumā trūkstošos burtus un nosvītro nepareizos vārdus!**

1. Tev šķiet ir pazīstams valodas kultūras jēdziens kas attiecin__ms uz literāro valodu

2. Tas ka valodas kultūras izpratne ir divējāda itkā/it kā ir visiem zin__ms bet vai visi to atcer_s

3. Pirmkārt ar valodas kultūru tiek saprasta kopta valoda respektīvi literārās valodas normu zināšanas un prasme tās izmantot kā mutvārdos tā arī rakstveidā

4. Turklāt/tur klāt ja valodas kultūra tiek saistīta ar prasmi izmantot izteiksmīgus valodas līdzekļus un ja tā ir valodas lietotāja kultūras rādītāja tad ar to domātas indivīda spējas un prasme valodā ievērot labākos valodas paraugus tos izmantojot savā pieredzē

5. Otrkārt valodas kultūra ir zinātnes nozare kurā tiek pētītas valodas zināšanas un prasmes un to atbilstīgais lietojums

6. Tātad valodas kultūra ir div__jāda gan teorētiska gan praktiska teoriju veido valodnieki bet prakses jautājumu risināšanā piemēram terminu izstrādē piedalās arī citi speciālisti

7. Valodas kultūra kā teorētiska nozare kas ir uz zinātniskiem pamatiem dibinātas valodas normēšana un kas atbilstoši mūsdienu civilizācijas un kultūras prasībām garantē literārās valodas funkcionēšanu augstā līmenī veidodamās 20 gadsimta sākumā vēl nav pietiekami attīstīta daudzās valodās tajā skaitā latviešu valodā

8. Kā katrā zinātnes nozarē arī valodas kultūrā ir specifiski jēdzieni kuri jānoskaidro vispirms lai lietotājs spētu orientēties valodas kultūras likumsakarībās gūstot precīzu priekšstatu par literāro valodu kur galvenais orientieris ir literārā norma kas savukārt ir valodas politikas pamatā

9. Terminu norma valodniecībā lieto divās nozīmēs par normu saucot vispārpieņemtu valodas līdzekļu lietojumu kas runā regulāri atkārtojas kā arī priekšrakstu likumu norādījumu kopumu kurš nosaka valodas praktisko lietojumu un kuru var atrast mācību līdzekļos grāmatās vārdnīcās rokasgrāmatās

(Pēc interneta materiāliem)

_____ (vārds) _____ (uzvārds)